

- Трансформація системи освіти від адміністративно-командного державного патерналізму з «безкоштовною» освітою всіх рівнів до повноцінного ринку освітніх послуг.
- Розробка і впровадження в освітній системі стратегічних принципів та механізмів взаємозв'язку ринку освітніх послуг з ринком інноваційного продукту та ринком кваліфікованої робочої сили.
- Створення концептуальної моделі фінансування освітньої інфраструктури на основі принципу «необхідного розмаїття», яка розбудовується спільно державними структурами, органами місцевого самоврядування, на основах державно-приватного партнерства, співпраці бізнес-структур і асоціацій з академічними центрами й університетами, меценатства та міжнародної освітньої кооперації.
- Імплементация систем внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості освіти відповідно до європейських стандартів з прив'язкою фінансування освітніх закладів до якісних показників підготовки фахівців. Концентрація державної фінансової підтримки на розвитку ІТ-технологій в освітній системі.
- Нова система фінансування за принципом «гроші мають іти за студентом» повинна призвести до припинення існування вищих навчальних закладів, які не виправдано отримують бюджетну підтримку.

Список використаних джерел

1. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

УДК 378.013(076.5)

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ

О. М. Сагач, доктор педагогічних наук, доцент
Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені
К. Д. Ушинського

Ключові слова: педагогічні інновації, інновація

У законодавчих актах України поняття інновації визначається як знов створені або удосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, які істотно поліпшують структуру і якість виробництва або соціальної сфери. За міжнародними стандартами інновація це результат діяльності, яка є інноваційною, втілений у вигляді вдосконаленого (нового) продукту, або упроваджений на ринку праці технологічний процес, який був вдосконалений (новий) використовуваний у практичній діяльності. Інновація - це тривалий процес направлений на зміни, які вносяться у щось стале (спільноти, організації, колективи), на появу нових елементів. Інновація є радикальним нововведенням, діяльністю в основі якої

лежить концептуальний підхід. Результатом цієї діяльності стає розвиток або принципове перетворення. Інновація в освіті - це зміна змісту в освіті, тобто зміна її цілей і результатів [2; 3; 4, с. 48-65].

У ролі інноваційної практики виступають інваріантні ознаки наукових підходів, такі як: система, цілісність (системний підхід); самоорганізація, синергія (синергетичний підхід); людиноцентризм, права і свободи (антропологічний підхід); проектність культури та цінність знань (культурологічний підхід), діяльність, мета діяльність (діяльнісний підхід); інформаційність (інформаційний підхід); інтерпретація, розуміння (герменевтичний підхід); цінність, ціннісні орієнтації (аксіологічний підхід); зрілість, акмеологічна позиція, самореалізація (акмеологічний підхід) [4, с. 19].

Педагогічна інноватика складається з таких компонентів як: створення інновацій в системі освіти (педагогічна неологія); методологія сприйняття, оцінки та інтерпретації нового в соціології, дидактиці, психології і менеджменті; технології та досвіду практичного застосування освітніх інновацій [1].

Результатом інноваційного процесу стають незворотні зміни. Результатом упровадження освітніх інновацій стає руйнування уявлення щодо педагогічного процесу, адже відбувається руйнація сталої системи. Отже важливо створити позитивний образ інновацій, який, серед іншого, ґрунтується на впевненості у їх реалізації, доцільності, безпечності, особистісної корисності, прогнозованості, сучасності, демократичності [5]. На рівні закладу середньої освіти основним видом інновації науковці вважають передовий педагогічний досвід, суб'єктивний або об'єктивний. В основі суб'єктивного лежать вже відомі технології, методики та підходи. Цей досвід – зразок для відтворення педагогами. Об'єктивний, той що за своєю новизною, близький до наукового відкриття [4, с. 39-41]. Отже, критеріями інновацій у педагогіці є новизна, результативність, оптимальність, творче застосування у процесі впровадження у педагогічну практику, поширення у ході апробацій та адаптації. Результатом інновацій в освіті має бути її спрямованість на перетворення у провідний фактор прогресу.

Список використаних джерел

1. Авраменко К. Теоретичні засади реалізації освітніх інновацій у підготовці вчителів у системі вищої педагогічної освіти України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 2014. Вип. 30. С. 7-9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2014_30_3
2. Вакуленко В. М. Види інновацій в освіті та їх класифікація. Вісник Національної академії державної прикордонної служби України. 2010. №4. URL. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2010_4_4
3. Закон України «Про інноваційну діяльність». Відомості Верховної Ради України. 2002. № 36. Ст. 266. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
4. Мариновська О. Я. Педагогічна інноватика і менеджмент інновацій: навчально-методичний посібник, Івано-Франківськ: Місто НВ, 2019. 504 с.
5. Петрунько О. В. Освітні інновації; проблеми впровадження та можливості оптимізації. Освітній дискурс. 2014. №5. С. 194-207